

Vaccination mot kikhosta till gravida

Hitta i dokumentet

[Syfte och bakgrund](#)

[Rekommendation](#)

[Genomförande](#)

[Beställning vaccin](#)

[Ordination, delegation och behörighet att administrera vaccin](#)

[Bokning, registrering och dokumentation](#)

[MittVaccin](#)

[Patientavgifter](#)

[Vaccinkostnad och ersättning](#)

[Vårdhygien](#)

[Vaccination vid behandling med antikoagulantia eller trombocythämmare](#)

[Läkemedelsreaktioner](#)

[Relaterad information och kontakter](#)

[Uppdaterat från föregående version](#)

Syfte och bakgrund

Sedan 2022 rekommenderar Folkhälsomyndigheten vaccination mot Kikhosta för alla gravida från graviditetsvecka 16. Rutinen ger en samlad beskrivning av hur vaccination mot Kikhosta till gravida från graviditetsvecka 16 är organiserad och utförs i Region Halland.

Rekommendation

Sedan augusti 2022 rekommenderar Folkhälsomyndigheten vaccination mot Kikhosta för alla gravida från graviditetsvecka 16 oavsett tidigare genomgången sjukdom eller vaccination. Kikhosta är en luftvägsinfektion som kan utvecklas till en allvarlig och livshotande sjukdom hos de allra yngsta spädbarnen. Syftet med vaccinationen är att skydda de allra yngsta spädbarnen mot svår sjukdom genom att antikroppar från den gravida överförs via moderkakan. Vaccinationen rekommenderas oavsett tidigare vaccinationsstatus gällande Kikhosta hos den gravida.

Folkhälsomyndighetens rekommendation;

[Rekommendation om vaccination mot kikhosta för gravida – Version 1, aug 2022 — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\).](#)

För information om rekommendationen, val av vaccin och tidpunkt för vaccination, se [avsnitt Kikhosta i kapitel Vacciner, Terapirekommendationer Halland](#).

Genomförande

Ansvarsfördelning

Kvinnohälsovården informerar den gravida om rekommendationen och hänvisar till vaccination. Enheter inom Vårdval Halland närsjukvård utför vaccination.

Beställning vaccin

Beställning av Triaxis, som är upphandlat för vaccination av gravida, sker via Oriolas webshop [Oriola 4 Care](#) eller kundservice enligt ordinarie vaccinbeställningsprocedur.

Ordination, delegation och behörighet att administrera vaccin

Ordination

Läkarordination krävs för Kikhostevaccination av gravida. Sjuksköterska kan inte, oavsett utbildning eller personlig kompetens, ges uppdrag om ordinationsrätt.

Delegation och generell ordination

Ordinationsrätt kan, enligt HSLF-FS 2017:37 som trädde i kraft 2018, inte delegeras. Skriftlig ordination ska alltid ges innan läkemedlet ges. Generella direktiv ("generell ordination") ska enligt samma föreskrift användas restriktivt och omprövas återkommande. Det innebär att de inte bör användas för vaccination utan endast för situationer som uppstår sällan och där snabb läkemedelsbehandling är nödvändig av patientsäkerhetsskäl, exempelvis anafylaxibehandling.

Behörighet att administrera vaccin

Läkare och sjuksköterskor får administrera vaccin. Dessa yrkesgrupper kan också delegera uppgiften till den som har kompetens för att utföra uppgiften enligt 9 kap. HSLF-FS 2017:37. Delegationen är personlig, ska ske skriftligt, omprövas regelbundet och den som delegerar ansvarar för att mottagaren har förutsättningar att fullgöra uppgiften. Verksamhetschefen ansvarar för att rutinerna för delegation fungerar.

Bokning, registrering och dokumentation

Bokning

Besök för vaccination mot Kikhosta till gravida från graviditetsvecka 16 bokas i MittVaccin. Invånare kan även boka digitalt och fyller då i hälsodeklaration och personuppgifter. Uppgifterna går över till MittVaccin. För att möjliggöra annan vårdgivare än den som administrerar vaccinationen underlättar det om hälsodeklarationen i MittVaccin fylls i redan vid bokningen.

MittVaccin

Registrering av vaccination, ordination och dokumentation ska göras i MittVaccin. För användarstöd hänvisas till de guider som finns publicerade på Vårdgivarwebben. [Vårdgivare - Region Halland](#) alternativt Läkemedelssupporten 010- 476 19 00

I det läge MittVaccin inte finns tillgängligt ska dokumentation ske på papper tills systemet åter är tillgängligt. [MittVaccin reservrutin](#)

Ordination

Ordinationen utförs i MittVaccin. Innan ordination, kontrollera under funktionen Sammanhållen journalföring om invånaren fått en dos sedan tidigare. Efter kontroll av hälsodeklaration ordinerar vaccinsort, dosnummer, dosering, administrationsställe och lokalisation. Vissa av dessa uppgifter är förifyllda.

Administrering

Vid administrering anges vaccinationsdatum och batchnummer i MittVaccin. Vid administrering av ordination gjord av annan vårdgivare hämtas informationen upp via funktionen Sammanhållen journalföring. Om ordination och administrering inte sker vid samma tillfälle är det viktigt att kontrollera hälsodeklarationen igen vid administreringstillfället.

Dokumentation

Dokumentation sker i MittVaccin enligt styrande dokument, [Vaccinationsregistrering i MittVaccin, Sammanhållen vaccinationsjournal](#). Vaccinsaldo måste vara inlagt i systemet innan administrering kan ske. **Kundgrupp ska alltid anges** för alla typer av sjukdomsskydd. Ordination och administrering kan ske antingen vid samma tillfälle eller var för sig av olika personer eller olika vårdgivare.

Kundgrupp ska användas vid registrering av vaccination av gravida mot kikhosta.

Huvudgrupp: Kikhosta

Undergrupper: Gravid

Aktuell hälsodeklaration: Hälsodeklaration vaccination

Patientavgifter

Enligt regionalt beslut från 2022 är vaccination mot Kikhosta avgiftsfri oavsett ålder. Vaccinet ska inte förskrivas på recept eftersom detta medför en egenavgift för patienten, utan ska rekvireras till aktuell vårdenhet.

Vaccinkostnad och ersättning

Enheter inom Vårdval Halland närsjukvård erhåller ersättning för kostnaden för vaccin samt stickersättning, fyll i Blankett Vårdval Halland Begäran om ersättning för vaccinationer av vuxna mot Mässling, Difteri, Stelkramp, Polio och Kikhosta som finns tillgänglig via Läkemedelssidorna på Vårdgivarwebben: [Blanketter - Vårdgivare \(regionhalland.se\)](#).

Vid frågor gällande ersättning för vaccinkostnad, kontakta lakemedelsstrategi@regionhalland.se.

Vårdhygien

[Basala hygienrutiner och klädregler](#) tillämpas vid vaccination. Huddesinfektion är i normalfallet inte medicinskt motiverat vid vaccination. I de fall det är medicinskt motiverat (personer med nedsatt immunförsvar) används i första hand alkohol utan tillsats av klorhexidin.

Vaccination vid behandling med antikoagulantia eller trombocythämmare

Subkutan vaccination kan ges utan hänsyn till PK (vid Waranbehandling) och utan hänsyn till när föregående dos av NOAK togs. Kompression av stickstället i 10 minuter rekommenderas.

För intramuskulär administrering av vaccin vid samtidig behandling med antikoagulantia eller trombocythämmare, se [Terapirekommendationer Halland, kapitel Antikoagulantia](#).

Triaxis ska i första hand administreras intramuskulärt, se [FASS](#).

Läkemedelsreaktioner

Observationstid efter vaccination

Gångse rutiner för övervakning och beredskap vid vaccination ska följas.

Akuta reaktioner och anafylaxiberedskap

Verksamhetschefen ansvarar för att det på den enhet som utför vaccination finns akutbricka/akutväska för hantering av akut överkänslighetsreaktion samt att personalen på plats har kompetens att hantera en akut överkänslighetsreaktion ([SOSFS 1999:26 Socialstyrelsens](#)

[föreskrifter och allmänna råd om att förebygga och ha beredskap för att behandla vissa överkänslighetsreaktioner](#)). Läkare behöver inte vara närvarande vid vaccination förutsatt att föreskriften ovan uppfylls.

Biverkningar och biverkningsrapportering

Biverkningar efter vaccination ska utan dröjsmål rapporteras till [Läkemedelsverket](#). Dokumentation av misstänkta biverkningar görs i patientens journal. Biverkningsrapportering kan, utöver den som sjukvården gör, även göras av patienten.

Relaterad information och kontakter

[Rekommendation från Folkhälsomyndigheten](#)

Vid medicinska frågor gällande rekommendationen kontakta Smittskydd Halland, smittskydd@regionhalland.se 035-13 16 07.

Vid frågor gällande ersättning för vaccinkostnad, kontakta Läkemedelsfunktionen på Regionkontoret: lakemedelsstrategi@regionhalland.se.

Vid frågor gällande MittVaccin kontakta Läkemedelssupporten (010-47 619 00, knappval 1-1-1 eller digitalt via Servicedesk).

Uppdaterat från föregående version

2024-02-14 Upphandlat vaccin ändrat från Boostrix till Triaxis

Följande stycken är flyttade till Terapirekommendationer Halland, kapitel Vacciner: Tidpunkt för vaccination, Vaccination rekommenderas vid varje graviditet, Val av vaccin och Samvaccination. Hänvisning till Terapirekommendationer tillagd.

Tidigare versionshistorik

2022-01-09 Rutinen är ny